

Kristjan Karis
SA Tehvandi Spordikeskus
tehvandi@tehvandi.ee

Teie 21.08.2018 nr 3-3/78-1
Meie 29.08.2018 nr 12.2-1/6433-4

Järelevamemenetluse lõpetamine

Austatud juhatuse liige

14.08.2018 pöördus Rahandusministeeriumi poole AS A.M.F. Hulgi seoses riigihangete seaduse (RHS) rikkumise kahtlusega SA Tehvandi Spordikeskus (edaspidi ka Hankija) avatud hankemenetlusega riigihankes nr 198344 „Toiduainete ostmise 2018“ (edaspidi Riigihange).

AS A.M.F. Hulgi hinnangul eiras Hankija Riigihanke korraldamisel RHS-i nõudeid pakkumuste vastavuse kontrollimisel Riigihanke osas nr 9 „Õli, majonees, kastmed, konservid, maitseained“, kuna tunnistas pakkumuse mittevastavaks pakkumuse maksumuse tabeli positsioonis 54 esineva vea (valemi puudumise) tõttu.

Elektroonilisest riigihangete registrist (eRHR) nähtuvalt tunnistas Hankija 07.08.2018 otsusega nr 1-2/14 (p 1.4) Riigihanke tingimustele mittevastavaks järgmiste pakkujate pakkumused järgmistes Riigihanke osades: OÜ Otepää Lihatoöstus (Riigihanke osas 6), aktsiaselts A.M.F. Hulgi (Riigihanke osas 9), aktsiaselts Kaupmees & Ko (Riigihanke osas 9), Horeca Service OÜ (Riigihanke osas 3), Sanitex OÜ (Riigihanke osas 6;7;9). Hankija märkis otsuses, et detailse maksumuse tabelis ei ole täidetud kõik nõutud lahtrid ning ei ole võimalik tuvastada hankemaksumust.

RHS § 203 lg 1 alusel ja lähtudes järelevameteatest alustas Rahandusministeerium 16.08.2018 kirjaga nr 12.2-1/6433-2 Riigihanke üle järelevamemenetlust, eesmärgiga kontrollida Riigihanke korraldamise õiguspärasust. Rahandusministeerium palus Hankijal esitada detailne ülevaade maksumuse tabelites esinevatest vigadest ning märkida, millised pakkumused tabelites esinevate vigade tõttu mittevastavaks tunnistati ja tagasi lükati.

Hankija edastas Rahandusministeeriumile omapoolsed selgitused 21.08.2018 kirjaga nr 3-3/78-1, märkides järgmist: „/.../ Riigihanke detailsete maksumuste tabelites esines olukord, kus hanke osades 3, 6, 7 ja 9 olid mõned Excel formaadis tabelites valemid puudu. Valemite puudumine tulenes inimlikust eksitusest hanke koostamise käigus tehtud täiendustest tabelitesse. Eelmainitud valemivead/valemite puudumine esines alljärgnevates riigihanke detailse maksumuse tabelite osades: Osa 3. Kuivained, ridadel 1-6 (k.a.); Osa 6. Jahutatud ja külmutatud liha, lihatooted, ridadel 1, 3, 6 ja 7; Osa 7. Linnuliha, linnulihatooted, munad, ridadel 2, 4, 6, 10 ja 11; Osa 9. Õli, majonees, kastmed, konservid, maitseained, rida 54. Hankija oli seisukohal, et eelmainitud vead ei olnud arvutusvead, kuna pakkujad ei olnud teinud arvutusviga vaid jätnud eelnevalt mainitud lahtrid täitmata. Lisaks oli erinevates osades pakkujaid, kes olid vastavad lahtrid täitnud ning korrektselt lähtunud riigihangete registri pakkumuste maksumuse vormis sõnastatust („Märkida detailses maksumuse vormis (exceeli tabel) pakkumuse kogumaksumusi (kõik vastava üksuse read peavad olema täidetud)“). Lisaasjaoluna peab mainima, et Hankija püüdis vältida olukorda, kus riigihangete registri pakkumuste maksumused läheksid vastuollu tulevaste otsuste ja lepingute maksumustena, kuna registri poolt genereeritud kogumaksumusi ei saa Hankija muuta. Täiendavalt lisame, et käesoleva vastuskirja välja saatmise hetkeks on Hankija otsustanud lähtuda Pakkujate vaatenurgast ning lähtunud RHS § 117 lg 3 sätestatust kõigis punktis 2 kirjeldatud osadest ning vastavalt pöördunud riigihangete registri kaudu pakkujate poole

arvutusvea paranduste ettepanekutega. Eelnevad vastavaks tunnistamise, edukaks tunnistamise ning eduka pakkujate kvalifitseerimise protokollid on allakirjutatu poolse käskkirjaga tühistatud. Kaks pakkujat (OÜ Otepää Lihatoöstus Edgar ning Horeca Service OÜ) ei andnud tähtaegselt oma nõusolekut arvutusvea parandamiseks. Teised osapooled on oma nõusoleku andnud. Tulenevalt eelnevast on riigihangete registris koostatud uus vastavuse kontrollimise protokoll ning registri väliselt koostatud riigihanke komisjoni poolne uus täpsustatud kogumaksumuste protokoll. Edasises tegevuses lähtutakse Riigihangete seaduses sätestatust /.../“.

RHS § 117 lg 3 sätestab, et kui pakkumuse maksumuses esineb arvutusviga, parandab hankija arvutusvea ja teatab sellest viivitamata pakkujale kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis. Pakkujate vastab hankijale samas vormis kahe tööpäeva jooksul teate saamisest arvates, kas ta on arvutusvea parandamisega nõus. Kui pakkujate arvutusvea parandamisega ei nõustu, lükkab hankija pakkumuse tagasi.

01.09.2017 jõustunud RHS-i seletuskirjas (§ 117, lk 104) on selgitatud seonduvalt RHS § 117 lg 3 rakendamisega järgmist: /.../ *Juhul, kui pakkumuse maksumuses on arvutusviga, saab seda parandada samasuguse mehhanismi alusel nagu siiani – hankija parandab arvutusvea ise ja küsib seejärel pakkujalt, kas too on sellise parandamisega nõus. Juhul, kui pakkujate nõus ei ole, lükkab hankija pakkumuse tagasi. Võrreldes [kuni 31.08.2017 kehtinud] RHS-iga on siin muudatus – kui [kuni 31.08.2017 kehtinud] RHS-s sätestatakse, et arvutusvea parandamine on võimalik üksnes juhul, kui tegemist on pakkumuse maksumusega, mis arvestatakse pakkumuse ühikuhindade alusel, siis uue eelnõuga lubatakse igasuguse pakkumuse maksumuse esitamisel tehtud vea parandamist, kuivõrd praktikas on ette tulnud olukordi, kus ka sellistel puhkudel on pakkujate teinud ilmselge vea, mille parandamine aga [kuni 31.08.2017 kehtinud] RHS-i alusel võimalik ei ole. Kuivõrd pakkumuse maksumuse esitamisel tehtud ilmselge vea parandamise regulatsioon on läbipaistev ega ole sellega võimalik asetada ühte pakkujate teiste ees eeliseisundisse ega ebavõrdsesse olukorda, võib pakkumuse maksumuse vea parandamise võimalust laiendada“.*

Käesoleval juhul esitasid pakkujate Riigihanke osades Vormil IV detailse maksumuse tabelid, kuid tabelites esinevate vigade tõttu (valemite puudumine), ei toimunud korrutustehteid (Exceli tabel ei korrutanud pakkujate poolt märgitud ühikuhindu Hankija poolt märgitud ühikute arvuga), mistõttu esinesid pakkumustes arvutusvead.

eRHR-ist nähtuvalt on Hankija parandanud pakkumustes esinevad arvutusvead lähtudes RHS § 117 lg 3 ja sellest pakkujate teavitatud.

RHS § 206 lg 1 p 3 kohaselt järelevalvemenetlust ei alustata või alustatud järelevalvemenetlus lõpetatakse, kui RHS-i rikkumist ei esine.

Lähtudes eeltoodust ja arvestades, et Hankija on Riigihankes esinenud RHS-i rikkumised kõrvaldanud, lõpetab Rahandusministeerium Riigihanke üle järelevalvemenetluse RHS § 206 lg 1 p 3 alusel.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Kristel Mesilane

riigiabi ja riigihangete osakonna juhataja

Lisaadressaadid:

AS A.M.F.Hulgi

Madli Juhani 6113931, Madli.Juhani@fin.ee